

Spis treści

WPROWADZENIE	11
--------------------	----

OBSERWATORIUM BEZPIECZEŃSTWA

PRZEGLĄD SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ: <i>POWER POLITICS</i> W ROZKWICIE (Roman Kuźniar)	27
Rok Trumpa, czyli <i>Zeitenwende</i> w polityce światowej (27); Agresja Rosji przeciw Ukrainie – klasyczna wojna i dziwne negocjacje (29); USA jako <i>Donald Trump Private Military Company</i> (34); Między Trumpem a Putinem – Europa wytrzymuje <i>stress test</i> (40); Izrael i Chiny beneficjentami polityki Trumpa (45); Summary (48)	
NATO: ROK NIEBEZPIECZNEGO ŻYCIA (Marek Madej)	50
Kontekst geostrategiczny – sezon burz (50); Do szczytu w Hadze: monachijski szok i NATO 5% (52); Szczyt w Hadze – spotkanie „jednostronne” (58); Po Hadze – adaptacja w warunkach (nie)kontrolowanej nieprzewidywalności i „drugi kryzys grenlandzki” (61); Uniknąć losu Titanica (67); Summary (69)	
WPBIO W 2025 R.: PRZEŁOM BEZ STRATEGICZNYCH KONSEKWENCJI (Marek Madej, Marcin Terlikowski)	70
Kontekst geostrategiczny – pełne zachmurzenie z ryzykiem ciężkich opadów (70); Gotowość obronna ersatzem strategii politycznej (73); Działalność operacyjna UE – <i>Ukraine first</i> (82); Podsumowanie – biegnij, Europo, biegnij (ale dokąd?) (91); Summary (93)	
ORGANIZACJA NARODÓW ZAGROŻONYCH (Patrycja Grzebyk)	94
Poletka kooperacji RB (95); Utrzymanie i budowanie pokoju (102); Kto wyrwie ONZ z kryzysu? (107); Summary (110)	
ZBROJENIA I KONTROLA ZBROJEŃ W 2025 R.: W STRONĘ „ASERTYWNEGO ROZBROJENIA” (Piotr Ślędz)	111
Wojna Izraela z Iranem: konflikt o wpływy w regionie pod hasłami rozbrojenia (112); Nowy START bez następcy (120); Summary (128)	
DYNAMIKA I INTENSYWNOŚĆ KONFLIKTÓW ZBROJNYCH W 2025 R. (Kamila Pronińska, Leon Pińczak, Kinga Szalek)	129
Wprowadzenie (129); Ukraina – w przededniu ostatniej bitwy (131); Sudan – między zwycięską ofensywą SAF w środkowym Sudanie a klęską w Darfurze i dramatem ludności w Al-Faszir (140); Rebelia AFC/M23 i wzrost intensywności konfliktu w Demokratycznej Republice Konga (144); Sahel – niekończące się konflikty zbrojne z dżihadyzmem i zmianami klimatu w tle (149); Mjanma – junta kontratakuje (155); Summary (162)	

BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE: EUROPA W POTRZASKU MIĘDZY TRANSFORMACJĄ ENERGETYCZNĄ, BEZPIECZEŃSTWEM DOSTAW A GLOBALNĄ RYWALIZACJĄ USA–CHINY O DOSTĘP DO SUROWCÓW KRYTYCZNYCH (Kamila Pronińska)	163
Globalne i regionalne trendy popytowe (163); Rynek ropy naftowej – trendy rynkowe i nowe sankcje na rosyjską ropę (166); Bezpieczeństwo dostaw gazu i sankcje na rosyjski gaz (169); Transformacja energetyczna UE – rosnący koszt i droga ku ETS2 (173); Rywalizacja USA–Chiny na rynkach surowcowych i amerykańska NSS – nowy kontekst strategiczny dla bezpieczeństwa energetycznego UE (177); Wielki powrót militaryzacji bezpieczeństwa energetycznego (181); Summary (184)	

ŚWIAT W ROCZNIKU

GOSPODARKA ŚWIATOWA 2025–2026: GLOBALNY NIEŁAD GOSPODARCZY (Karina Jędrzejowska, Anna Wróbel)	187
Kondycja gospodarki światowej w 2025 r. (190); Handel światowy w 2025 r. (194); System zarządzania handlem światowym w 2025 r. (197); Międzynarodowy system finansowy i walutowy w 2025 r. (202); Zrównoważony rozwój i Agenda 2030 w 2025 r. (206); Summary (209)	
UNIA EUROPEJSKA: JESZCZE NIE KAPITULACJA (Paweł J. Borkowski)	211
Transatlantycki chaos (213); Wybory mają znaczenie (218); Polska prezydencja – między zarządzaniem a upolitycznieniem (224); Zielona – czysta – konkurencyjna (228); Summary (232)	
STANY ZJEDNOCZONE 2025: ROK STRATEGICZNEJ NIEPEWNOŚCI I NARASTAJĄCYCH NAPIĘĆ (Aleksandra Jarczewska)	234
Sytuacja wewnętrzna w USA – MAGA vs. META (235); Polityka zagraniczna – świat według Trumpa 2.0 (243); Summary (256)	
ROSJA: WIARA W ZWYCIĘSTWO MIMO TRUDNOŚCI (Marek Menkiszak)	258
Sytuacja wewnętrzna: domykanie systemu neototalitarnego na tle napięć (258); Polityka zagraniczna: sztuka dealu z Trumpem po rosyjsku (265); Białoruś: wzrost pewności siebie reżimu Łukaszenki (274); Summary (275)	
POLITYKA ZAGRANICZNA CHIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ W 2025 R.: KONSEKWENTNE DAŻENIE PEKINU DO REORGANIZACJI PORZĄDKU MIĘDZYNARODOWEGO (Kamil Opara, Łukasz Zamęcki)	276
Koncepcja i cele polityki zagranicznej ChRL w 2025 r.: w kierunku reorganizacji porządku międzynarodowego (276); Relacje chińsko-amerykańskie: cła, druga kadencja Trumpa i globalna niepewność (279); Smok i niedźwiedź w tandemie: partnerstwo chińsko-rosyjskie bez granic w praktyce geopolitycznej (282); ChRL a Globalne Południe: formaty wielostronne jako narzędzie promocji chińskiej wizji świata (285); Chiny wobec Unii Europejskiej: 50-lecie nawiązania stosunków dyplomatycznych i rosnąca presja Pekinu na Europę (288); Summary (291)	
NIEMCY W ROKU 2025: WYDAJE SIĘ, ŻE NOWE KIEROWNICTWO ZDA EGZAMIN (Łukasz Jasiński)	292
Wybory do Bundestagu – sukces chadecji i sił skrajnych (292); W cieniu Monachium i Waszyngtonu (294); Aktywna polityka zagraniczna (296); Zbrojenia i ich ograniczenia (302); Wyzwania w polityce wewnętrznej (305); Summary (307)	
ASERTYWNOŚĆ STRATEGICZNA FRANCJI A KSZTAŁTOWANIE EUROPEJSKIEJ ARCHITEKTURY BEZPIECZEŃSTWA (Kinga Torbicka)	308
Kluczowe przejawy asertywności Francji (309); Wpływ na politykę bezpieczeństwa i obrony UE (316); Skutki dla równowagi wewnątrz UE (oś Paryż–Berlin–Europa	

Środkowo-Wschodnia (318); Implikacje dla NATO i transatlantyckiej architektury bezpieczeństwa (320); Wnioski dla Polski (321); Summary (322)	
BLISKI WSCHÓD: ROK NIEPEWNOŚCI (Wiesław Lizak)	324
Wojna Izraela z Hamasem – instrument siły jako substytut polityki (324); Iran, Irak, Jemen, Syria i nowy (nie)ład w regionie (336); Summary (344)	
POLITYKA ZAGRANICZNA POLSKI W CZASACH TRUMP 2.0 (Agnieszka Bieńczyk-Missala)	346
Uwarunkowania (346); Europa: bezpieczeństwo ponad wszystko (348); Reakcja na pogarszającą się sytuację bezpieczeństwa (353); „Sprawa ukraińska” (359); Summary (363)	

PANORAMA ROCZNIKA

EUROPEJSKA OBRONA: CZAS PRZEBUDZENIA (Robert Kupiecki)	367
Współpraca obronna UE w drugiej dekadzie XXI w. i wyzwanie roku 2022 (368); Ożywienie współpracy obronnej w UE: Ukraina–Rosja–Ameryka (370); Wpływ USA na zmianę podejścia UE do własnego bezpieczeństwa (372); Zmiany we współpracy obronnej państw UE (373); European Defence Fund (374); EDIRPA i ASAP (375); Strategia EDIS, White Paper oraz programy SAFE i EDIP (377); SAFE i EDIP (378); Summary (381)	
FOTOGRAFIA WOJNY ROSYJSKO-UKRAIŃSKIEJ: CZWARTY WOJENNY ROK – KARUZELA W DYPLMATYCZNYM CYRKU (Leon Pińczak)	382
Fotografia pola bitwy (383); Przegląd: wymiar wojskowy (386); Przegląd: mobilizacja (387); Przegląd: technologie (389); Przegląd: polityka wewnętrzna (390); Przegląd: polityka zagraniczna (392); Przegląd: gospodarka (394); Przegląd: społeczeństwo (395); Przegląd: straty (396); Piąty rok wojny – perspektywa (398); Summary (399)	
THE ROLE OF TURKEY IN EUROPEAN SECURITY: IN THE CONTEXT OF THE RUSSIAN INVASION OF UKRAINE (Ridvan Bariiev)	400
Turkey and the Russian Invasion of Ukraine: Diplomatic activities (402); Turkish proposals on the peace in 2025 (404); The war and Black Sea (405); Coalition of drones and Turkey (406); Coalition of the willing and Turkey (408); Turkey between NATO, USA and the European independence (409); Turkey and the eastern flank of NATO (410); The USA-Turkish relations: From subordination to geopolitical outsourcing (412); Summary (417)	
KALENDARIUM WYDARZEŃ 2025 (Piotr Śledź)	418
ANEKS: PAŃSTWA ŚWIATA – WYBRANE DANE I WSKAŹNIKI (Kalina Jędrzejowska)	453
INDEKS	467
NOTY O AUTORKACH I AUTORACH	474